

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Азиззода Рухсора Назир дар мавзуи «Асосҳои иҷтимоӣ-педагогии омода намудани писарҳо ба иҷрои вазифаи падарӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва ҳудудиноӣ)

Муҳимияти мавзуи барои таҳқиқоти диссертатсионӣ интихобнамудаи Азиззода Рухсора Назир дар муайян намудани мақсад, вазифаҳо, объект ва предмети таҳқиқот, матраҳсозии масъалаҳои муҳими таҳқиқот, таҳлил ва хулосабарорӣ аз иттилооти бадастоварда иборат мебошанд.

Ҳадафи асосии таҳқиқотро доктлаби дараҷаи илмӣ дуруст муайян карда аст, ки он асосноксозии назариявӣ ва тасвиб намудани шароитҳои иҷтимоӣ-педагогии омода намудани писарҳо ба иҷрои вазифаи падарӣ мебошад ва мутмаинем, ки унвонҷӯй ба мақсади дар назди таҳқиқоти диссертатсионӣ гузаштааш ноил шудааст.

Муаллиф чунин мешуморад, ки моҳияти тарбия дар ахлоқи насли наврас дар тамоми марҳилаҳои бақамолрасӣ, дар ворид намудани қавонун ба фазои фарҳангӣ, қумак дар интихоби бошуурона арзишҳо, бунёди тарҳи мувофиқи рафтор, мақсад ва вазифаҳо барои имрӯз ва оянда мегардад. Синну соли мактабӣ марҳилаи мусоид дар ташаккули шахсияти шахрванди ватандӯст ва оиладӯстдор аст, ки ӯ метавонад мустакиллона ҳаёти ҳудро мувофиқи манфиатҳои қомеа, давлат ва оила ба роҳ монанд, ба ҳисоб меравад. Дар ин самт, тарбияи писарон ва ба ҳаёти оилавӣ тайёр намудани онҳо ба нақши падарӣ, сарвари оила, тақягоҳи маънавию моддӣ, махсусан вазифаи падарӣ муҳим ба ҳисоб рафта, диққати махсусро талаб менамояд.

Дар асоси таҳлили маълумоти мавҷуда оид ба хусусияти шароити ташаккул ва амалигардони вазифаю масъулияти падарӣ ҳамчун фаъолияти тарбиявӣ метавон маҷмуи ҷанбаҳои иҷтимоиву психологӣ, психологиву педагогӣ, фарҳангӣ-анъанавии муосирро, ки ба иҷрои нақши падарӣ таъсир мерасонанд, ҷудо намуд. Шароити ташаккули фаъолияти тарбиявии қавонписаронро чун падар ба омилҳои берунӣ ва дохилӣ ҷудо намудан мумкин аст. Омодагии муайяни психологӣ ба падарӣ ҳолати дарқнамоиро ҳамчун имконияти идоракунии фаъолияти тарбиявии ҳуд, пешбинии натиҷаҳои он дар асоси донишҳо, ба таври мувофиқ баҳогузорӣ ва арзишмандии онҳо, инчунин ба дигарон

омӯзонидани дониш оид ба амали дуруст ва самаранок тасниф намудан мумкин аст.

Таҳлили назариявии психологияи падарӣ нишон медиҳад, ки вазифаи асосии падар таъмини сатҳи зарурии рушди иҷтимоии кӯдак, бунёди шароит барои он иҷтимоигардони бомуваффақи фарзандон ба ҳисоб меравад. Чунин фаҳмиш тамоми раванди ҳамкориҳои тарбиявии падар ва кӯдакро ба дарки ягонаи натиҷаи он, махсусан ба рушди иҷтимоии кӯдак наздик менамояд.

Азиззода Р.Н. қайд мекунад, ки ба тарбияи писарон ҳамчун падарони оянда омилҳои муҳталиф ба монанди муҳити иҷтимоӣ, тарбияи оилавӣ, таҳсил дар муассисаҳои таълимии томактабӣ, корҳои тарбиявӣ-таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёна, одобу анъанаҳои миллию хонаводагӣ таъсири амиқ мерасонанд. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки омилҳои зикргардида тасаввуроти писаронро оид ба нақши падарӣ таҳриф менамоянд. Чунин таъсиррасонӣ дар ҳолати мавҷуд будани нуқсонҳо дар тарбияи оилавӣ, камбудӣ ва дигар саҳву хатоҳо дар тарбияи нақшофаринии ҷинсӣ дар муассисаҳои таълимии томактабӣ ва муассисаҳои таҳсилоти умумӣ мушоҳида карда мешавад.

Нуқсонҳои тарбияи оилавӣ аз сатҳи пасти рушди шахсӣ ва умумифарҳангии волидайн, махсусан падар, камсаводии педагогӣ ва равонии онҳо, нопуррагии сохтори оила, фазои носолими оилавӣ ва номуташаккилии ҳаёти оилавӣ бармеояд. Дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ мавҷуд набудани ҳамкориҳои судманд ва самараноки нерӯҳои тарбияткунанда, сатҳи пасти рушди соҳаи донишҳо оид ба ташкил намудани ҳаёти оилавӣ, фарҳанги муносибатҳои оилавӣ, шакл ва методҳои корҳои махсуси тарбиявӣ-таълимӣ бо писарон ҳамчун падарони оянда ба камбудӣ ва саҳву хатоҳои сершумор оварда мерасонанд.

Тавре аз мутолиаи автореферати диссертатсия ошкор гардид, таҳқиқот дар 3 марҳила ба анҷом ёфта, дар ҳар марҳила корҳои назаррас иҷро гардидаанд.

Ҳаҷми умумии диссертатсия аз 186 саҳифаи матни компютерӣ иборат буда, 10 расму диаграмма ва 7 ҷадвалро дар бар гирифтааст. Рӯйхати адабиёти истифода шуда низ фарогири 194 номгӯӣ аст, ки диссертанд ба таври шоиста аз онҳо истифода намудааст.

Натиҷаҳои кори таҳқиқотӣ дар 9 интишороти муаллиф инъикос ёфтаанд, ки аз онҳо 4-тояшро мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон банашррасида ва 5-тои боқимондаашро мақолаҳои дар дигар нашрияҳо бачопрасида ва маводҳои конференсияҳои илмӣ ташкил додаанд.

Автореферати диссертатсия мухтавои диссертатсияро ба таври пурра инъикос менамояд.

Бояд зикр кард, ки дар радифи дастовардҳо ва натиҷаҳои назарраси илмӣ баъзан нуқсонҳои техникӣ ва имлоӣ дар автореферати диссертатсия дида мешаванд, ки ислоҳи онҳо ба манфиати кор хоҳад буд.

Камбудиҳои ҷойдошта ислоҳшаванда буда, арзиши кори илмӣ Р.Н. Азиззодро ҳаргиз коҳиш намедиханд.

Дар маҷмӯъ, қайд кардан мехоҳем, ки автореферати диссертатсия ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯи ихтисоси 13.00.05. – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) сазовор мебошад.

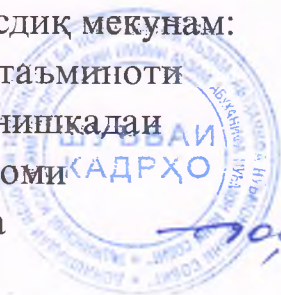
Номзади илмҳои педагогӣ, достент,
мудири кафедраи педагогика ва мероси
ниёғони Донишқадаи ислонии Тоҷикистон
ба номи Имони Аъзам-Абуҳанифа

Табаров Н.С.

Имзои Н.С.Табаровро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи кадрҳо, таъминоти
ҳуқуқӣ ва коргузори Донишқадаи
ислони Тоҷикистон ба номи
Имони Аъзам-Абуҳанифа

Ҷомадов Х.

19.09.2024

Маълумот барои тамос: 734003. Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, н. Исмоили Сомонӣ, к. Шодмонӣ, 58/1.

Тел: 904030934; E-mail: tabarov.nurullo@mail.ru